

Nr 223

Av andre vice talmannen **Malmberg** och herr **Dahlén**,
*i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om anslag till bi-
drag till driften av anstalter för halvöppen barnavård.*

Det råder en allmän enighet om det stora värdet av det arbete som bedrivs av förskolorna. I dessa får barnen »leka konstruktivt» och i små enkla uppgifter tränas till koncentration och målmedvetenhet. Inte minst betydelsefull, särskilt för barn utan syskon, är den övning i samarbete och hänsynstagande som gemenskapen med andra barn erbjuder. Man får inte heller förbise den lättnad i husmödrarnas arbetsbörda som ges av möjligheten att för några timmar skicka barnen till förskolans undervisning.

Tyvärr är antalet platser vid förskolorna ännu alldeles för begränsat. De räcker bara till för ca 7 % av barnen i »förskolåldern». År 1954 hade enligt uppgifter från kommunerna minst 17 000 barn måst avvisas. Det är därför viktigt att man genom en väl avpassad statsbidragsgivning söker stimulera till en utvidgning av förskolväsendet.

I sin petitaframställning har socialstyrelsen beträffande förskolorna begärt en uppräknig av bidraget med 40 % för budgetåret 1957/58, i likhet med vad som skett för daghemmens och eftermiddagshemmens del redan för 1956/57. Omräknat till det av allmänna statsbidragsutredningen föreslagna, av socialstyrelsen modifierade och därefter av Kungl. Maj:t nu förordade systemet för bidragsberäkningen, skulle en uppräknig med 40 % innebära att bidraget kommer att utgöra 19 % av löneklass 14 (1956 års löner). I statsverkspropositionen föreslår emellertid föredragande statsrådet endast en uppräknig med 20 % av bidraget till förskolorna eller till 16 % av nyssnämnda löneklass.

Nedanstående tablå utvisar de olika bidragsbeloppen till förskollärare dels 1) med de till och med 1956/57 gällande beloppen, dels 2) med de belopp, som framräknas på de grunder, som föreslås i årets statsverksproposition, och dels 3) med den fyrtioprocentiga uppräknig, som socialstyrelsen begärt, omräknad efter samma grunder som i propositionens förslag.

Tablå över statsbidrag till förskolorna.

		Orts- grupp 2	Orts- grupp 3	Orts- grupp 4	Orts- grupp 5
1)					
Bidrag fr. 1944 t. o. m. 1956/57	{ Grundlönebidrag	1 150	1 150	1 300	1 300
	» + 1 ålderstillägg	1 330	1 330	1 510	1 510
	» + 2 »	1 510	1 510	1 720	1 720
	» + 3 »	1 690	1 690	1 930	1 930
2)					
Bidrag 1957/58 enligt 1957 års statsverksprop., uppräknig med 20 %, d. v. s. 16 % av 14 löneklassen		1 547	1 616	1 687	1 756
3)					
Socialstyrelsens förslag för 1957/58 med 40 % uppräknig, d. v. s. 19 % av 14 löneklassen		1 837	1 919	2 004	2 086

Som framgår av tabellen blir de i årets statsverksproposition föreslagna beloppen (2) lägre än de belopp som för närvarande (1) gäller i samtliga ortsgupper för personal med tre ålderstillägg och i ortsgrupp 4 redan för personal med två ålderstillägg. Med den av socialstyrelsen föreslagna höjningen för 1957/58 skulle ingen minskning av nu utgående bidrag uppstå.

Ett godtagande av statsverkspropositionens höjning med endast 20 % skulle alltså i verkligheten innebära att i ett stort antal fall en reell försämring av statsbidragsvillkoren inträdde. Detta förhållande, i förening med de starka skälen för att också bidraget till förskolorna i likhet med vad fallet är med bidraget till daghem och eftermiddagshem anpassas till den ökade kostnaden, talar starkt för att man bör genomföra en fyrtioprogentig höjning av förskolbidraget.

Med stöd av det som ovan anförts vill vi därför hemställa,

att riksdagen vid sin behandling av Kungl. Maj:ts äskande under titeln *Bidrag till driften av anstalter för halvöppen barnavård* för budgetåret 1957/58 måtte besluta

1) att bidraget till förskolorna i enlighet med socialstyrelsens förslag måtte uppräknas med 40 %, d. v. s. i ortsgupperna 2, 3, 4, 5 till respektive 1 837, 1 919, 2 004 och 2 086 kronor;

2) att som en följd därav till *Bidrag till driften av anstalter för halvöppen barnavård* för budgetåret 1957/58 anvisa ett reservationsanslag av 4 680 000 kronor, vilket i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag innebär en uppräknig med 460 000 kronor.

Stockholm den 25 januari 1957

O. Malmberg

Olle Dahlgren